

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2024

**Padasjoen kunta
Tarkastuslautakunta 2021–2024**

Padasjoen kunnanvaltuustolle

Kuntalain 1 luvun 1 § mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kunnanhallituksen laatimassa tilinpäätökseen liittyvässä toimintakertomuksessa on annettava selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta.

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunta antaa kunnanvaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja työskentely

Valtuusto on 23.8.2021 pitämässään kokouksessa valinnut valtuustokauden 2021-2024 tarkastuslautakuntaan seuraavat jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet:

<i>Jäsen</i>	<i>Varajäsen</i>
Asko Ojala, pj.	Tiina Kaivolainen
Simo Gran, varapj.	Paavo Luukka
Hannu Hertti	Seppo Perkiö
Pirkko Kauren	Riikka Koskela
Mirjami Vainio	Suvi Korelin

Kunnanvaltuuston 14.10.2024 § 42 päätöksellä Riikka Koskelan tilalle varajäseneksi valittiin Saija Malaste. Lisäksi kunnanvaltuuston päätöksellä 11.11.2024 § 49 Mirjami Vainion tilalle tarkastuslautakunnan jäseneksi valittiin Suvi Korelin ja hänen varajäsenekseen Jarmo Lahtinen.

Lautakunnan sihteerinä on toiminut Revisium Oy:stä JHT Ville Valkonen. Teknisenä sihteerinä on toiminut hallintosihteerinä Pia Mustisto. Tarkastuslautakunnan kokoukset on järjestetty lähikokouksina ja täydentävästi Teams-yhteydellä.

Kunnan toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksessä esitetyn lisäksi tarkastuslautakunnan arviointi pohjautuu viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tarkastuslautakunnalle antamiin selvityksiin ja keskusteluihin, kunnan eri toimielinten pöytäkirjoihin ja muihin asiakirjoihin. Tarkastuslautakunta on toiminut hyväksymänsä työohjelman mukaisesti. Lautakunta piti vuoden 2024 arviointityöhön liittyen yhteensä kahdeksan kokousta.

Esteellisyys on otettu huomioon tarkastuslautakunnan kokouksissa eivätkä esteelliset jäsenet ole osallistuneet näitä toimielimiä koskevien asioiden käsittelyyn eivätkä päätöksentekoon.

2 Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.1 Tavoitteet ja tulokset eri toimielinten alueella

Kuntalain 14 luvun 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan päätehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Hyvien tavoitteiden tunnuksia ovat strategisuus, mitattavuus ja selkeys.

Koko kunnan toimintakate toteutui 466 t€ talousarviota parempana. Toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion 415 t€:lla, mutta vastaavasti kuluja kertyi 882 t€ talousarviota vähemmän. Hallintokunnat ovat toimintakertomuksessa selostaneet niiden tavoitteiden toteutumista, jotka valtuusto on niille asettanut.

Padasjoen kunnan uusi kuntastrategia, Muutakin kuin mummola -Padasjoki 2035, hyväksyttiin

kunnanvaltuustossa 10.6.2024. Uusi strategia ohjaa kunnan toimintaa painopisteinään ”*Houkuttelevuus, ennakoitavuus ja yhteinen Padasjokemme*”. Strategiassa on määritelty kahdeksan kärkihanketta, jotka ovat toimintaa ja tekemistä kuvaavia asioita halutun tulevaisuuden tavoitetilan saavuttamiseksi.

Tarkastuslautakunta valitsi seuraavat asiat toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta mainittavaksi tässä kertomuksessa:

Pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS) kunnan tarvitsemille toimitiloille saatiin valmiiksi vuoden 2024 aikana. Strategian kärkihankkeissa määritellyt PTS-suunnitelmat on tehty kiinteistöille, joiden arvioidaan jäävän kunnan käyttöön. Muidenkin kiinteistöjen osalta on selvitetty kunnossapito- ja korjaustarpeita.

Padasjoen kunnan tarkoituksena on tarjota kestävän kehityksen periaatteita noudattaen kuntalaisille turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö tuottamalla fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin vaatimat peruspalvelut sekä turvaamalla kunnan säilyminen elinvoimaisena ja taloudeltaan tasapainoisena. Tarkastuslautakunnan mukaan voidaan yleisesti ottaen arvioida, että kunta on noudattanut toiminnassaan näitä määriteltyjä tarkoituksia. Tavoitteiden toteutumista eri palvelualojen tasolla on nyt uudistetun toimintakertomuksen myötä aiempaa helpompi arvioida. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kunnan ja konserniyhteisöjen tavoitteet ja niiden toteutuminen on tuotu selkeästi esiin.

Keskushallinnon tulosalueen tavoitteena on ollut toteuttaa kuntastrategiaa ja säilyttää kunnan talouden tasapaino. Strategian mukaiset kärkihankkeet on valmisteltu toteutettavaksi aikataulutavoitteiden mukaisesti. Strategia on uusittu kesäkuussa 2024 ja v. 2025 talousarvio on valmisteltu noudattaen sen periaatteita. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan asioiden valmistelu ja raportointi on kehittynyt positiiviseen suuntaan vuoden 2024 aikana.

Elinkeinojen kehittäminen on kunnan keskeinen kehittämisstrategia. Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2024 aikana ei saavutettu juurikaan uutta kunnan elinkeinotoimen osalta. Tarkastuslautakunta kokee elinkeinojen kehittämisen tärkeäksi ja siihen tulee panostaa.

Sivistystoimen tavoitteena on ollut kasvattaa lapsia ja nuoria vastuuntoiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä tukea kaikkia kuntalaisia aktiivisiksi ja itseohjautuviksi hyvinvoiviksi kuntalaisiksi. Yrittäjyyskasvatus yhteinäiskoulussa ja lukiossa on ollut aktiivista. Lisäksi Liikkuva koulu -kehitystyötä on viety eteenpäin vuonna 2024 yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa.

Hyvinvointipalveluiden päämääränä on kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Toiminnan painopistealueina ovat olleet kaikenikäisten kuntalaisten liikkumisen lisääminen, tasavertaiset harrastusmahdollisuudet oman kunnan sisällä ja kaikenikäisten ehkäisevän työn kehittäminen. Hyvinvointipalvelujen tavoitteet ovat toteutuneet tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan hyvin. Etenkin uimahallin ja kuntosalin kävijämäärät ovat merkittävästi edellisvuotta korkeammalla tasolla.

Kirjastopalveluiden osalta painopistealueina ovat olleet digitukipalvelujen tarjonta ja omatoimisten kirjastopalvelujen esteetön ja saavutettava tarjonta, sekä etätö-, opiskelu- ja harrastustilojen välineiden tarjonta. **Tarkastuslautakunta pitää positiivisena sitä, että kirjaston lainausmäärät ja kävijämäärät on saatu kasvuun.**

Teknisen toimen painopistealueina on vuosina 2024-2026 katujen ja kevyen liikenteen väylien peruskorjaus ja rakentaminen, rakennusten kunnossapito ja huolto, kestävän kehityksen ja energiansäästön käytännön toimien lisääminen, jätevesiliittymien määrän lisääminen, kirkonkylän yleisilmeen sekä ELY-keskuksen ylläpitämien teiden varsien ilmeen huomioiminen. Kunnassa on toteutettu PTS-suunnitelmat neljän merkittävän kiinteistön osalta, joissa on selvitetty kiinteistöjen korjaus- ja kunnossapitotarpeita.

Teknisen toimen alaisuudessa olleen Kaukolämpö taseyksikön talousarviossa arvioidut tuotot on budjetoitu vuoden 2024 talousarvioon 12 kuukauden tuloarvion mukaisesti. Yksikön liiketoiminta kuitenkin siirrettiin 1.9.2024 alkaen Padasjoen Energia Oy:öön, jonne myös loppuvuoden myyntituotot ovat kirjautuneet. Tämän johdosta taseyksikön tuloarviot ovat toteutuneet 479 155 euroa talousarviota pienempänä. Vastaavasti myös määräraha on alittunut 145 036 eurolla. **Tarkastuslautakunta toteaa, että tuloarvionmuutos olisi tullut saattaa valtuuston päätettäväksi siten, että tiedossa olleet muutokset oltaisiin voitu ottaa huomioon tilikauden aikana.**

Kunnan viemärilaitos on toiminut pitkään tappiollisena, näin myös vuonna 2024. Viemärilaitoksen toiminta

kunnan omana toimintana on päättynyt vuoden 2024 lopussa viemärlaitoksen liiketoiminnan siirryttyä Padasjoen Vedet Oy:öön. Viemärlaitoksen tavoitteiksi vuodelle 2024 asetettiin viemäroinnin asianmukainen hoito ja toimintavarmuuden turvaaminen, olemassa olevan viemäriverkoston kunnossapito sekä jäteveden laadun pysyminen lupaehtojen mukaisissa raja-arvoissa. **Kyseisten tavoitteiden toteutumisesta ei ole raportoitu toimintakertomuksessa lainkaan.**

2.2. Talouden arviointi

Tilikauden tulos oli 3,6 M€ ylijäämäinen (2023 ylijäämä 0,2 M€). Tilikauden tulos sisältää satunnaisia erinä kaukolämpölaitoksen ja viemärlaitoksen yhtiöittämisestä 2,5 M€. Poistoerokirjauksen ja varausten muutokirjauksen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 2,9 M€ (2023 ylijäämä 0,4 M€). Vuosikate oli 2,1 M€ (1,3 M€). Vuosikate riitti kattamaan suunnitelmanmukaiset poistot 199 prosenttisesti (120 %).

Verotulot kasvoivat edellisestä vuodesta 0,47 M€ ja valtionosuudet laskivat 0,36 M€. Investointien tulorahoitusprosentti kasvoi edellisestä vuodesta olleen 106,9 % (60,8 %). Tulorahoitus on näin ollen riittänyt kattamaan investointien omahankintamenot, mutta toisaalta on todettava, että investointeihin varatusta 2,4 M€:n määrärahasta jäi käyttämättä noin 1,8 M€. **Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että myös investointimäärärahat budjetoidaan realistisesti ja toisaalta niin, että investoinnit kyetään toteuttamaan talousarviovuoden aikana.**

Laskennallinen lainanhoitokate 3,5 (2,2) oli edelleen hyvällä tasolla. Tunnusluku osoittaa, että tulorahoitus riittää lainojen hoitoon. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta osoittaa investointien omarahoituksen toteutumisen pidemmällä aikavälillä. Tämä oli tilinpäätöksessä +9,7 M€ (4,8 M€).

Lainakanta nousi hieman edellisestä vuodesta. Lainoja oli asukasta kohden 1 690 €/asukas (1 592 €/asukas). Lainakanta on merkittävästi alle Manner-Suomen kuntien keskimääräisen noin 3 500-4 000 €/asukas. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusaste oli hyvällä tasolla ollessaan 81,8 % (78,5 %).

3. Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2024 tilinpäätös antaa kunnan toiminnasta ja taloudesta oikean kuvan. Tarkastuslautakunta esittää tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille vuodelta 2024.

Tarkastuslautakunta haluaa kiittää luottamushenkilöitä, viranhaltijoita ja työntekijöitä hyvästä yhteistyöstä kuluneen valtuustokauden 2021-2024 ajalta.

Padasjoella 24. päivänä huhtikuuta 2025

Asko Ojala
puheenjohtaja

Simo Gran
varapuheenjohtaja

Hannu Hertti
jäsen

Pirkko Kaurén
jäsen

Suvi Korelin
jäsen